

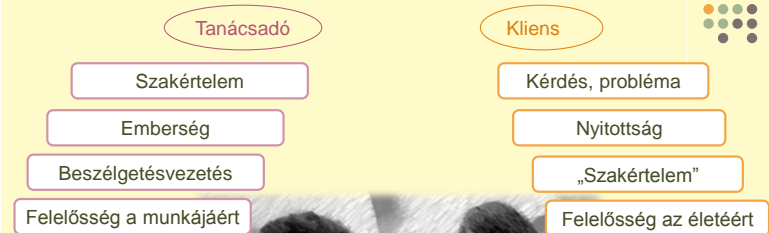
Gondolatok a tanácsadásról A tanácsadás meghatározása

Szentes Erzsébet
Sapientia - EMTE
2014.

14

A tanácsadás lényege

15

- nem „tanácsok adása” és nem ventilálás
- amit “adunk”:
  - információk, szempontok, példák
  - lehetőség a tisztázásra, átgondolásra, megértésre, új szempontok beépítésére, továbblépésre
- kliens saját döntése
- folyamatelvű humán szolgáltatás
- kereteit a tanácsadó tartja (Id. modellek, lépések)
- életpálya szemlélet
- a tanácsadó személyisége
- tapintat, emberség, hitelesség

16

A tanácsadás értelmezése

Laikus

- valaki megmondja, hogy mit kell tenni, mi a helyes, mi a jó megoldás...
- jó vagy rossz tanácsot ad
- a szakember a tanácskérőtől függetlenül tud jó megoldást

Professzionális

- a tanácskérőt egy szakember problémamegoldó és/vagy tanulási folyamaton kíséri végig
- döntési helyzetekről, élethelyzetekről szól
- egyénre szabott, személyes megoldás születik
- esetenként a szakember csupán tájékoztató, vagy szakszerűbb ellátás fele továbbbírányít

17

Tipikus problémák

- döntési helyzetek
- bizonytalanságok
- információhiány
- hiányosságok a célok és a megoldási lehetőségek terén
- amikor információkra, átgondolásra tisztázásra, változtatásra van szükség

- „normális” tanácskérők problémái
- nincsenek neurotikus problémák, nem hiányzik a realitás érzék és a pszichés integráció

18

Saját döntés előnyei

- elköteleződés
- illeszkedés a kliens gondolatmenetéhez, személyiségéhez, életéhez, lehetőségeihez
- megvalósítható
- a személyes kompetenciát növeli

19

Tanácsadói szakértelem

- a tanácskérőt intrapszichés munkára készíteni, végigvezetni a problémamegoldó, döntéshozó folyamaton
- dolgoztatni, gondolkodtatni, cselekedtetni
- az adott szakterület ismerete
- tudás, információk az adott témában
  - pl. pályaválasztás, tehetség gondozás, nevelés, egészséges életmód, táplálkozás, családtervezés, vezetés, emberi erőforrás

20

„...minden fejlődéshez, gyümölcsözéshez kettő kell. A két pólus. Az én és a te. Valaki, aki beszél, és valaki, aki meghallgatja. Valaki, aki ad és valaki, aki elfogadja. E kettőben zárul a teremtő áramkör és e kettőben oldódik.

...azt a valakit, aki megfelelően, tehát némi személytelen odaadással meghallgatni tud, elragadó, szellemes társalgónak kiáltják ki. Társaságában felvillanyozódnak. ...Pedig mindössze az történt, hogy kivetülő energiájuk nem ömlött el, hanem felfogta valaki. Felfogta, önmagán át bocsátotta és visszatükrözte.”

Szepes Mária

21

*“Aki jót akar tenni valaki mással, apró
részletekben kell tennie.”*

W. Blake

*„Egzisztenciális választásra kényszerül a
modern kor embere.”*

Heller Ágnes

22

A meghatározás kulcsszavai (Szilágyi, 2000)

- célorientáltság, problémamegoldás
- személyes kontaktus
- információáramlás
- a kliens igényei szerint
- fontos a tisztázódás (segíti a nondirektív technikák ismerete és jó alkalmazása)
- folyamatelvűség

23

Meghatározás

Borbély-Pecze, Ilok, Punczman, Répáczki és Raposa (2009)

Az **életpálya-tanácsadás** szakmai protokollal alátámasztott tevékenység, ebben a kontextusban a tanácsadás:

„egy **interaktív tanulási folyamat**, amely az egymással szerződő tanácsadó(k) és a kliens(ek) között jön létre, legyenek azok egyének, családok, csoportok vagy intézmények, amely szociális, kulturális, gazdasági és/vagy érzelmi kérdésekben holisztikus megközelítést alkalmaz.”

24

Meghatározás

Ritoók Magda (2009)

„A tanácsadó személyekkel, csoportokkal, családokkal és olyan rendszerekkel dolgozik, amelyekben szituációs és fejlődési problémák merülnek fel. A feladata annak elősegítése, hogy normális emberek hatékonyabban valósíthassák meg céljaikat, funkcióikat.”

25

Európai Tanácsadási Társaság ajánlása

“A tanácsadás foglalkozhat specifikus problémákkal és megoldásukkal, döntéshozatallal, krízisekkel, kapcsolatok javításával, fejlődési kérdésekkel, a személyes tudatosság fejlesztésével és támogatásával, az érzelmekkel, gondolatokkal, észlelésekkel, valamint belső és külső konfliktusokkal. Az átfogó általános cél az, hogy lehetőséget biztosítson a kliensnek, hogy az általa definiált módon dolgozhasson egy kielégítőbb, életrevalóbb életért, mint egyén és tágabb értelemben is, mint a társadalom tagja.”

26

- a tanácsadásra jellemző a komplexitás és az interdiszciplinaritás (Ritoók, 2009)
- az egyik legdinamikusabban fejlődő szakterület (új irányok és képzési formák jelennek meg, pl. munkavállalási-, felsőoktatási-, krízis tanácsadás)
- tanácsadói ismeretek megszerzése indokolt minden olyan szakmánál, ahol az emberekkel való foglalkozás kiemelt szerepet kap (elősegíti a problémák hatékony kezelését)

27

Bibliográfia

- *Dávid Mária: A tanácsadás és konfliktuskezelés elmélete és gyakorlata. Szent István Társulat, az Apostoli Szentszék Könyvkiadója, Budapest, 2012.*
- *Ludányi Ágnes: Ismeret-önismeret. Tanuláshoz, önismeret-fejlesztéshez pedagógusoknak. Okker Kiadó, Budapest, 2006.*
- *Ritók P.-né (szerk.): A tanácsadás pszichológiája. Tankönyvkiadó, Budapest, 1992.*
- *Ritoók Magda: Új tendenciák a pszichológiai tanácsadás fejlődésében. In: Kulcsár Éva szerk.: Tanácsadás és terápia. ELTE, Eötvös Kiadó, Budapest, 2009.*
- *Szilágyi Klára: Munka-pályatanácsadás mint professzió. Kollégium Kft., Budapest, 2003.*

28

- *Dumitru, Ion Al.: Consiliere psihopedagogică. Baze teoretice și sugestii practice. Polirom, București, 2008.*
- *Jigau, M.: Consilierea carierei. Editura Sigma, București, 2000.*
- *Super, D.E.: Career Development: Self-concept Theory. CEEB, New York, 1968.*
- *Tomșa, Gheorghe: Orientarea și dezvoltarea carierei la elevi. Casa de Editură și Presă Viața Românească, București, 1999.*

28